

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 k-raje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, a. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši

Iz govora poslanca Hermana

v državnem zboru v budgetnej debati.

(Po stenografičnem zapisniku.)

„Za predmet svojemu govoru jemljem državno in upravno sestavo, ker pogrbenost je uzrok, da sedaj politično, pravno in gospodarstveno prepadamo. Ta resnica se je sicer že mnogokrat izrekla, vendar ker so na Dunaji tako radi gluhi, ne more se predostokrat ponavljati. Prepričan je, da zlo tiči samo v vladnem sistemu, izraža se v klicu, naj se popravi ustava in uprava. Kaj je krivo, da je oni klic splošen? To, da se pravice več ne dobi gotovo, da ljudstvo materialno in moralno trpi, in ker je v upravo in v postavodajo začel strankarski duh.“

Govornik navaja več upravnih grehov, ki izvirajo iz tega, da so zdaj dve in še več oblasti, ena deželna, druga centralistično-državna. On meni mej družim, da se zidajo predraga poslopja za višje šole in akademije za večjo komečnost privandranih (inportiranih) profesorjev; on pravi, da nima nič proti profesorstvu, kar je treba, naj se zgodi, ali „dandenes se jemlje ljudstvom zadnji groš, in se jim daje za to učenosti (veselost), nemške učenosti brez razločka narodnosti.“ O ljudske šoli pravi: „Komu prav za prav ljudska šola pripada, ali občini, ali okraju, deželi ali državi, nihče ne vé (veselost). Le toliko se vé, da imajo dežele za stvarne potrebe teh šol skrbeti, sicer pa nič vmes govoriti, in res je, da te stvarne potrebe od leta do leta strašno rāstó.“

Dvojno gospodarstvo vsem stanovom škoduje: „kmetški stan, ki vse redi in hrani, na katerega se vse vleče in po katerem tudi industrija živi, je popolnem potrt in komaj še na enej niti visi. Hiranje industrije je v najožjej zvezi s hiraanjem kmetstva.“

„Uprava je demoralizirana, se strankarskega stališča se javne stvari obravnavajo in razsojujejo, domoljub je izpostavljen tisočerm žalitvam brez varstva, stranke se mej soboj ne prepričajo več, narodi si mej soboj niso pravični. Prebivalstvo v državi se deli v manjšino, ki krivico dela, in v večino, ki krivico trpi, in nikogar nij, ki bi pomirjal.“

„Vse pada, ljudsko blagostanje, ljudska morala in domoljubje. Misliti bi bilo, da državno bitje, ki samo sebe spoštuje, bode skušalo, ta zla odpraviti, ali na Dunaji se nemareč za bedne težave po deželah na ušesa vlečejo in trmoglavo uže 15 let tisto ustavo držē, ki je vse te nadloge rodila

in proti katerej devet desetih prebivalstva protestira. Ali če nij tako, pa naj visoka vlada povē, katere napredke je vzvišena ustavna misel naredila, in če so, ter koliko so uže narodi v dunajsko ustavo zarasli se. Jaz pravim, dunajska ustava, kajti ustava nij avstrijska, in vlada je le dunajska vlada.“ (bravo! na desnej.)

(Predsednik tu govorniku v besedo seže in meni, da je ustava avstrijska, ker je sankcionirana. Govornik mej drugim dalje pravi:)

„Ne more se zahtevati od narodov, da bi molčē in brez upiranja pogubili se, kajti tako se ne vlada in tako narodi ne smejo s soboj delati pustiti. Kraljestva in dežele so starejše, nego država in dinastija, one so same države, ne provincije, one morajo in ne smejo svoje samostalnosti odreči se, in če država ne more drugače živeti, nego z uničenjem te samostalnosti, potem nema opravičenja, živeti.“

„Centralizirana država nij nikomur prijateljica in nima nikjer prijatelja. Glejte, Čeh, Poljak, Rusinov blaži del, Slovak, Sas, Rumun, Srb, Slovenec in Tirolec, plemenitašev cvet, kakor kmet, vsi vidijo, da jih centralizem pisano gleda, da je proti njim. Pa renegati iz vseh stanov in narodov so njegovi prijatelji in podporniki, ker je centralizirana država sama renegat, odpal od svoje misije in pravnih principov.“

Posebno Slovan v Avstriji nij niti jednega veselega dneva videl, njegovo stokanje negane srca centralizirane države . . . Skozi celo akcijo centralizirane države se vleče rudeča nit sovražnosti do Slovanstva, pri čemer mu je malo mar, da je položaj Nemcev tem težji, čem bolj se slovanski element odriva.“

„Ne more biti nalog države, deželne pravice plēniti, cerkev mučiti in narodnosti klati, ali po svojem sistemu je v tem pravcu uže jako engazirana. Centralizirana država je, ker je stranka, svojo resnost in dostojanstvo izgubila, ona je frivolna postala . . . Centralizirana država se je za vsemožno izrekla, pa je le nezmožna na vse strani. Ker čuti svojo nezmožnost, upada jej ves pogum in čuteča svojo krivico, straši se vsake kritike svojih dejanj in razmer, operira z malostnimi sredstvi in je prisiljena, vedno na vnanje dežele gledati in bolj po njih se ravnati, nego po potrebah lastnih narodov . . . Celo poslopje poka, ker manjka mu podloge, pravičnosti.“

„Ves naš politični, moralni in gospodarstveni propad ima uzrok samo v

vladnem sistemu, v centralizmu, zato je čas, da se mu zakliče „stoj!“

Pot iz tega kaosa je samouprava, samovladje kraljestev in dežel, deljenje dela mej državo in deželami. Dežele, narodi (bravo! to je za nas Slovence jedino pravo: narodi Ur.) morajo svojo osodo sami v roko vzeti.

Potem Herman razvija federalistični program, kakor ga on misli:

„Država ima le nalog varovati in nadstraževati dele, ter opravljati z onimi velicimi državnimi nalogami, ki so vsem deželam in kraljestvam skupne, ali katerih skupno obravnavanje vsem koristi in vsi želē. Vnanje zadeve, vojništvo in njegove finance, trgovinske zadeve, mera in utež, banka za papirni novc, neposredni davek pristojbine, pošta, telegraf, železnice, pomorstvo, brambovski sistem, državni dolg, državni proračun, to morejo biti naloge cele države ali pol države. Omejen na te naloge, bi stala država visoko nad strankami in zunaj narodnih vprašanj.“

„Ali politična uprava v celem svojem obsegu, pravosodje, naučne stvari, to so deželne zadeve. . . Kraljestva in dežele imajo kot državne familije pravico, svoje lastno življenje živeti in se po svojih razmerah in potrebah same postiljati in one ne mogó dopustiti, da se njih razmere postavljajo na blazirano in frivolno stališče rezidenčnega mesta. One ne morejo dovoliti, da so le objekti za izplenjevanje in zasmehovanje od strani središča cesarstva.“

„Po rečenem bi deželni zbori imeli neomejeno pravico postavodaje v notranjih stvaréh in bi pošiljali iz svoje sredine poslance v državno zastopništvo. Vsacemu deželnemu zboru bi stala na strani samostalna deželna vlada, t. j. od nobenega dunajskega ministerstva odvisna, od deželnega gospodarja postavljena, zato pa deželnemu zboru odgovorna enotna deželna vlada, katere načelnik najvišje naredbe protipodpisuje. Pri osobi skupnega vladarja ima vsaka dežela, oziroma več enacij (homogenih) deželá skupaj jednega zastopnika, ki ima v skupnem ministerstvu glas in ki posreduje mej vladarjem in deželno vlado.“

„Tako deželno avtonomijo uživa uže trojedna kraljevina (hrvatska), ki je znatno pomirjena in si dobro pomaga, odkar jo ima.“

„Svoboda se v centraliziranih državah v naglostnem naskoku pridobi, ali ravno tako naglo izgubi, ohranijo jo le deli. . .“

Jugoslovansko bojišče.

K vsakej dobri stvari prihajajo tudi slabi ljudje, kakor smo uže rekli, celo h

Kristu je bil pridružil se Iškarijot. Tako nas ne sme iznenaditi, če beremo iz Kostajnice dopis v „Deutsche Zeitg.“ v katerem se pripoveduje, da se neki agenti za vstane malo pošteno vedo, imenuje se posebno Pelagić, socijalističen postopač, ki je bil tudi v Ljubljano priromal polje ogledat a precej videl, da se poznamo. Rečeni ljudje nameravajo baje Hubmajerja zavrtno umoriti, ker jim je kot pošten človek celo resnico povedal. Preverjeni smo, da jim črni plan, če ga res imajo, ne pojde izpod rok. — Isti dopisnik je iz gotovega vira zvedel, da Srbija na spomlad v akcijo stopi in bode Bosno za sebe zahtevala. Srbski „Istok“ isto pričakuje, pa izraža do skupščine prošnjo naj se v tem smislu odloči.

Iz Erceg Novega se brzojavlja zaderskemu „Narodnemu Listu“: Znameniti spisi so vstašem v roke pali vsled zadnje zmage v Trnovici. Iz jednega pisma Rauf-paše razvidi se, da Carigradska vlada ne more več vojske pošiljati, in da niti te plačevati za to se Server-paša pooblašča, za državo dolgove delati pri hercegovinskih trgovcih.

Dunajskemu „Tagblattu“ se telegrafira iz Dubrobnika, da so se na Popovem polju vsi vzdignili posebno tudi katoliki, ter da sedaj vlada popolna edinost mej pravoslavnimi in katoliki. Da bi le res bilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. decembra.

V **državnem zboru** je bil sprejet proračun naučnega ministerstva. — V predzadnji seji je Stremayer izgovarjal se nasproti očitanjem levičnjakov, da je premehek v boji s cerkvijo.

Dalmatinski „Narodni list“ toži, da so Dalmatinci veliko upanje stavili v nasledke potovanja cesarjevega po Dalmaciji. Res je cesar hotel pomagati, za to je ministerstvu precej po svojem dohodu na Dunaj tak ukaz dal. Ali tisti, katere je zopet ministerstvo izbralo in poslalo v Dalmacijo, niso še nič storili.

Vnanje države.

Novine poročajo, da se nadvojvoda **Albrecht** v Petrogradu z ruskimi državniki tudi o tem slučaju posvetuje, ko bi treba bilo Bosno in Hercegovino vojaško posesti.

Iz **Cetinja** nemške novine poročajo, da je Črna gora šla mej moderne države, t. j., začela je dolgove delati, vzevši poldrugi milijon frankov na posodbo v Parizu. To bode za orožje, tudi za kanone.

Angleški zakladni kancler Northcote je v svojem govoru rekel mej drugim te-le ponosne besede: „Mir ki ga mi želimo, mora tak biti, kakoršen je v skladu z našo častjo. Mora biti mir močnega moža v orožji ne pa bojazljivega, ki po „miru“ kliče ker se boji, da bi ga kdo ne prijel. Anglija zavzema visoko mesto mej narodi. Jaz ne mislim časa doživeti, ko bode Anglija po lestvih narodov doli pala.“

Dopisi.

Iz Dunaja 8. decembra [Izv. dop.] Hvala bogu, da tu imamo še društvo „Slovenijo“. Kakor se mi je povedalo, hodila jo je neke let uže mora tlačiti, revici je uže sape primanjkovalo. Oni, ki so jo videli pred 3 in 4 leti, pravili so mi, da jo sedaj komaj spoznajo, tako jo je vzelo. A letos se kaže, da hočemo priti mori do živega. Z

letošnjim letom pričeli so jej slovenski vseučiliščniki pomagat na noge in res, precej dobro se je jela opirati.

Z veseljem pripovedujejo moji stareji kolegi, da je nov duh, čvrsteji duh obsel slovenske dijake, in kolikor vem jaz iz svojega prepričanja, reči moram, da se zanima slovenski dijak za „Slovenijo“ dokaj. Večeri ali shodi društveni obiskujejo se dobro in pazljivo se udeležujejo udje njeni vsega, kar se godi pri sejah. Vsacih 14 dni imamo na večer zborovanje, se ve da pod egido sv. Policije, za to, da se nam kaj hudega ne pripeti. Zuala bi priti komu na jezik kaka pregrešna beseda: nemškutar, panslavizem, Rus, uboga raja itd.; s tem si lahko človek jezik opeče, za to pa je sveta Policija blizu pri rokah. Za vsako rano ve zdravila, in še moliti nij treba k njej; tako sveta patrona je ta sv. Policija. Dozdaj je nij še v litanijah. Ako ta sveta svetnica nam ne postane boljša prijateljica, kakor dosedaj, potem ne vem, kaj bo z našim izveličanjem. Ne le v naši domovini, tudi tu na Dunaji nam gleda na jezik in na zobe, pa se jej ne upamo jih pokazati. Rada bi jih videla, pa mislimo si, saj je dovolj, ako jih ona nam kaže. Kam bi prišli, ako bi si jih drug družemu kazali, vrh tega pa nij dobro s svetnico orehe tretji; za to jo rajše gladimo, kadar malo zagode, stisnemo se in trkamo na prsa: „Bodi nam milostiva ubogim grešnikom“. V obče pa se pregrešimo le malo kedaj, ker poznamo jo uže in vemo, kaj jej je všeč in kaj jej nij. Vendar smo se letos uže enkrat pregrešili in sicer na Kopitarjevem grobu. Toda dragi moj, hočem ti poročevati v kronologični vrsti o zadevah našega društva.

Prvi občni shod imeli smo pri početku leta. G. predsednik je pozdravil v tako obilnem številu zbrane ude, pozdravil jih srčno, pokladaje jim na srce blagor in bodočnost „Slovenije“. Spodbujal jih z gorko besedo k neumornemu delovanju na polju naše narodnosti, na polju slovenske literature. Verjemi, da ko sem prišel prvič mej mlade za sveto reč vnete Slovence, takrat sem si dejal: „Ne, nemogoče je, da ne bi stvar slovenska imela lepe bodočnosti, nemogoče je njen pogin, nemogoče je izdajavec, nemogoče je, da odpade kdo tu zbranih od našega bandera, ako se mu bode ponujal na potu njegovega življenja ocvrt piščanec mestu prisojene mu trde skorice kruha. V duhu pustim mimo pasirati sedanje visokošolce slovenske; oglednjem si jih in če postane moja vera in moje zaupanje pri tem ali onem omahljiva, zarudim skoro zastran te misli in podstavim si svoje zaupanje z zdihom Preširnovim:

„Strašljivca v celem nij imel števili.“

Na slovstvenem polju smo se nekaj let sem navadili roke križem držati, takó, da se nam zdi popolnem naravno, tudi tu na Dunaji gledamo nekateri le od strani, mej tem, ko so drugi pri delu.

Pri prvi letošnji seji sem videl, kako jej je dopadel šopek domačih cvetlic, ki ga jej je podaril gosp. S. Bric. Nabral je lep obširen šopek narodnih čvetorostopnic, poskočnic, ter bil prvi, ki je letos „Sloveniji“ kaj poklonil. Prijazno se mu je zahvalila in videti je bilo, kakor, da bi bila hotela reči: „Se priporočim, le kmalu zopet kaj“.

Črez 14 dni se je napravil drugi zbor.

Po štatutih se voli vsako polletje nov predsednik in nov odbor. Predsednik g. Trstenjak zahvalil se je za izkazano čast in zaupanje, ker se mu je prepustilo vodstvo „Slovenije“ v pretečenem letu, zahvalil se je, ter se poslovil pri zboru, njegov prostor pa je zasedel g. J. Kavčič. V daljšem govoru razvija svoje intencije in nazore, s katerimi hoče voditi „Slovenijo“, ter prosi, da č. g. udje radi stopijo na njegovo stran, ter mu podado prijateljsko roko, ako bi težavni posli zmagali njegove moči. Za podpredsednika izvolila si je „Slovenija“ g. Štajarja druge posle pa je razdelila tako-le: g. Lapajnu dala je posel tajnikov, g. Karlinu posel blagajničarjev, g. Venku posel arhivarjev, g. Verhovcu posel referentov. G. Bricu pa, ki se jej je pri prvi seji prikupil s šopkom nabranih narodnih cvetlic, dala nij nikacega posla, češ, da ga hoče prihraniti za boljše čase, ko jej bode njegove pomoči posebno potreba.

Prekratek čas in druge okoliščine nijso pripuščale „Sloveniji“, da bi bila pri drugem zboru uže si izvolila cel odbor, zato si je dopolnila svojo gardo še le v tretjem zboru z izvolitvijo 3 revizorjev. Po dokončane volitvi naznanil je g. predsednik berilo, ki ga ima pričeti g. Kragelj. Pazljivo je poslušala „Slovenija“ zanimiv spis: „Simon Jenko v slovenske literature“.

Simon Jenko zvesti sin majke Slave, kar pa nij njegova najlepša lastnost, ampak ta, da je znal svoje čuti, svojo ljubezen do domovinskih tal zlit v besede. Z gorko besedo nas je vabil g. Kragelj naj stopamo po sledi ki jo nam je on napravil, radi se hodimo napit k studencu, ki tako bistro teče iz Jenkovih pesni. Iz srca je šla hvala, ki jo je „Slovenija“ izrekla za zanimiv spis.

A za dežjem solnce mora biti

In za solncem dež pač mora priti.

„Slovenijo“ bi pohleven dež ne bil iznenadil, a vsula se je ploha, in kar z jasnega. Prešlo se je na četrto točko dnevnega reda. Naenkrat postalo je tako viharo, kakor uže dolgo ne prej. Prav ugoden čas, da pride mora in prišla je. Preveč smo se zanesli, in na moro kmalu pozabili. S kredo bi jo bili morali narisati na vrata, tisto petero voglato moro, pa je nijmo. Predsedništvo preložilo je zboru sledeči predlog v sprejem: Da se vzbudi veselje k delovanju in se urijo udje Slovenije v parlamentarni polemiki in pripravljajo za javno življenje stavi odbor predlog: Sl. zbor naj sklene, da se ima izvoliti za vsako redno sejo „Slovenije“ en tema, socijalnega splošno znaustvenega ali leposlovnega značaja iz vsakdanjega življenja in ta tema se ima reševati v naslednji seji, zato se voli v izvršitev tega sklepa poseben referent, ki ima prevzeti tema in poročevati o njem v prihodnji seji, pravico taka temata voliti ima najprej zbor; ako se jih oglasi več, odloči predsednik ako se nikdo ne oglasi, napove ga predsednik. Za referenta se vpraša ves zbor; ako se nihče ne oglasi, naznani ga predsednik po najboljšem svojem prepričanju in dotični udje dolžan prevzeti referat, oziroma naprositi koga družega. Predlog ta nij se še prebral do konca in uže je pričelo vrščati po sobani. Ta predlog je nevaren, škodljiv, le v lukno z njim, spravil bode „Slovenijo“ v propad. Brez skrbi smemo biti, ako ga sprejmemo, da bomo šli v krat-

kem k pogrebu za „Slovenijo“. Nij treba, da človek zna govoriti, dovelj je da zna misliti in da ima lepe in dobre misli, ako jih tudi izraziti ne more, se je slišalo od druge strani.

Na tretje strani se je zdel predlog sicer koristen, a koristen le za malo ndov. K večjemu deset se jih bode moglo udeležiti te beneficije, ker v pol leta ne bomo večkrat zborovali, ko desetkrat zato le z njim tije, odkodar je prišel.

In hajd, ven z njim; meni nič tebi nič moral je skozi vrata. Sam g. predsednik se je zanj potegnil, celo mej vrati ga je še branil. Vse nij nič pomagalo.

Teško uže pričakujte „Zvona“. Mi tu bivajoči dijaki ga pričakujemo še težje. Veselje bilo je občno, ko se je izvedelo, da bode g. prof. Stritar za gotovo odvezal svoj „Zvon“, čegar zadnji glas je donel pred 4 leti. G. prof. Stritar neče večnega velicega petka v slovenske literaturi. K novemu letu zapel bode „Zvon“ z nova. Vse je uže lepo pripravljeno. V Ljubljani dragi moj, imate sila (? Ur.) mežnarjev našel se pa nij cele 4 leta ne eden, ki bi se upal odvezati „Zvon“.

„Slovenijo“ navdalo je veliko veselje, ko je čula to novico in sklenila je poslati deputacijo treh odbornikov k g. Stritarju, ki mu naj izrazi njeno veselje. Kakor sem čul se je to uže zgodilo.

Domače stvari.

— (Dr. Alojz Gregorič) je naredil svoj advokatski izpit in v Ptuij samostalno pisarnico odprl. Upati smemo od vrlega mladega narodnjaka, da bode odslej na narodnem političnem polju z vso njemu prirojeno žilavostjo delal, ker baš v ptujskem okraji je narodnega dela mnogo a delavcev ne preveč. Zarad tega smo rečeno novico z veseljem sprejeli.

— (Vipavska čitalnica) bode imela dne 19. decembra t. l. svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu bode: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Pregled računov. 4. Posvetovanje zarad naročenja časopisov za leto 1876. 5. Nasveti posameznih udov. 6. Volitev novega odbora. Žaleti je, da bi se p. n. družbeniki, ki jim mari obstanek našega društva v obilnem številu tega zbora udeležili.

Odbor.

— (Vranska narodna čitalnica) bode imela v nedeljo 26. decembra t. l. ob 6. uri zvečer občni zbor. Dnevni red je: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Polaganje društvenega računa. 3. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnine za 1876 leto. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni predlogi potem tombola. K temu so uljudno vabljeni vsi čestiti udje in prošeni prav gotovo in v točnem času priti.

Odbor.

— (O Brandstetterju) se nam piše, da je uže popolnem zdrav in da je bila cela stvar s samomorom gola komedija. Mož si je samo malo kožo odril, da bi sočutstvo vzbudil. — Njegov prijatelj Seidl pak ima tako čelo, da naprej sedi v rajhsratu na Dunaji in nepotrebne nasvete stavi. Naj bi vendar volilce povprašal, ali imajo še zaupanje v prijatelja Brandstetterjevega.

Razne vesti.

* (Pravi plemenitaš.) Vojvoda Galiera je daroval 20 milijonov lir za razšir-

jenje morske luke v Genuvi. Garibaldi mu je pisal za to zahvalno pismo, rekši, vi ste pravi plemenitaš, ker ste dobitnik človeštva.

* (Lov na jazbeca.) Jazbec je jedna najbolj zvitih živalij. V svojo luknjo, jazbo, si za zimo na nosi grozdja in drugega jesenskega sadja kakor v kakov magazin. Kadar ga loveci spazijo, kje ložira, pošljejo psa jazbecarja v luknjo ponj. Če pes najde v jazbi stanovalca tako ležečega, da mu zadnji konec kaže, pride kmalu nazaj, gobec poln peska in prsti, ker jazbec je zadržimi nogami praskal in prašil, da je sovražnika prepodil. Pes se očedi in v drugič v to jazbo leze. Ali tačas se je jazbec uže obrnil in pričakuje psa z zobom proti zobu. Boj se začne. Ali pes zmaga in jazbeca na dan privleče, ali pa je jazbec zmagovalen in pes mrtev v luknji ostane. Sedaj pa loveci s posebnim svedrom jazbeca kar neusmiljeno navrtajo in tako ven izvlačejo.

* (Smijanje.) Anglež George Vasey je spisal knjigo o smehu. On pravi, da smijanje je grda navada, in da se nekateri ljudje preveč smejejo, temu so krivi njih starši in pestunje, ki otroke segečkajo in na smeh navadijo. Ali za male otroke je prisiljeno smijanje nezdravo, ker je krčenje in prisiljeno širjenje mladih prsnih žilic. Razumni ljudje se malo smejejo in nikoli z grohotom. Tako pravi ta Anglež, mi vsacemu posameznemu pripuščamo sodbo, ali je zanj ali proti. Poslednjih bo menda več.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravih svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravih svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušnji v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravih svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledat tega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 31. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V piehastih puščah po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 fanta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalesscière-Biscuiten v puščah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dussell, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunsajka hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povostih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (281)

Dunajska borza 14. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	65
1860 drž. posojilo	111	80
Akcije národne banke	923	—
Kreditne akcije	210	50
London	113	55
Napol.	9	12
C. k. cekini	5	37
Srebro	106	—

Podučiteljska služba

na narodnej šoli na Ljubnem z dohodki IV. razreda in prostim stanovanjem se razpisuje. Prositelji imajo svoje prošnje potem predstavljenе šolske gospodske vposlati do 15. decembra 1875 krajnemu šolskemu svetu na Ljubnem (Post Laufen).

Okrajni šolski svet Gornjegradski, 14. novembra 1875.

(437—1) Predsednik: Haas l. r.

„Zvon“

začne izhajati z novim letom, po dvakrat v mesecu na celi polt. Naročnina mu bode: Za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold.; učenec in dijakom (po več listov skupaj v zavoji) 3 gold. na leto, 1 gold. za 4 mesece.

Naslov: An die Redaktion der Zeitschrift „Zvon“, Wien, Hernald, poste restante, Na Dunaji, 1. decembra 1875.

(432—2) Jos. Stritar, Wien, Ottakring, Hauptstrasse 23.

Za zamašenje otliv zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše, nego zobna plomba od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno deti v otliv zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognergasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenju zobnega mesa, zobni kamen olušč, ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vsih škodljivih tvarin, ustam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—36)

V zalogi je v Ljubljani v vseh lekar-nah, kakor tudi pri Antonu Krisperju, Eduard Mahrju, J. Karingerju & Kašu, F. M. Schmittu, V. Petričiču, sploh pa v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih štacunah na Kranjskem.

Tužci.

13. decembra:

Evropa: Stern iz Postojne.
Pri Stonu: Zeilinger iz Gradca, — Weiler iz Pošte. — Hladik iz Dvora. — Lengyl, Lakner iz Pošte.
Pri Maltiš: Glas iz Dunaja. — Brandstetter iz Gradca. — Schwarzer iz Dunaja.
Pri Zamorci: Roter iz Kranja. — Milonovič iz Gradca.

Gospem in gospodičinam

se priporoča v hišo in na dom

(427—3) **Tereza Hubmajer,**
 šivilja, Florijanske ulice, h. št. 64.

Praktikanta ali pa učenca

z dobrimi spričevali, naj bode Ljubljancan ali iz dežele sprejme takoj in z dobrimi pogoji

(434—2) **R. Miklauc,**
 trgovec v Ljubljani, špitalske ulice.

Umrli v Ljubljani

od 7. do 13. dec.:

Matvez Maček, 85 l., vsled starosti. — Janez Blaž, 18. mes., dete branjevo, za vnetjem v grlu. — Helena Ambrožič, 34 l., za vodenico. — Cecilija Pendel, 79 l., vsled slabosti. — Šimen Plevnik, 73 l., v bolnišnici vsled starosti. — Ivana Knavte, 63 l., za jetiko. — Eva Pavlin, 37 l., v bolnišnici na progresivnem utrpnenju. — Ivana Baraga, 74 l., in Marija Zupan 54 l., obe na pljučnem vnetju. — Franjo Trost, 45 l., na sušici.

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzenegger-ja** v **Herisau** (Švica). Mnoga ispričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu, kako se ima ona mast rabiti. Razpošilja se v pisarkih po 3 gld. 20 kr. a. v. po **B. Sturzenegger-ju** samemu, ali pa po **Jos. Weis-u**, lekarna pri Zamorci, Wien, Tuchlauben Nr. 27 in **Sigmundu Mittlbachu**, lekarju v Zagrebu. (359—5)

Otroci veselite se!

Kdor za božič svojim otrokom napraviti hoče veliko veselje, naj kupi brž, dokler časa je še kaj v našej zalogi, našega obče priljubljenega

Božičnega-Bazarja

po smešnej nizkeji samo 5 gold. a. v., dobi se 27 komadov ceni za

1 velika punca, ki poje.	1 škafčica polna z igračo.
1 mehanična plesalna vrtavka.	1 karton z vsemi živali.
1 Bajacel s cineli, ki muhe lovi.	1 polk angleške vojske z vojno napravo.
1 Indijaner, plesalec na vrvi v narodnej obleki.	1 mehan. panorama sveta.
1 kompletni porcelanski servis za 6 oseb.	1 slavček, ki po sobi leta.
1 Orang-Utang, kateri 15 umetnosti napravi.	1 čisto novi aparat za smejanje.
1 zadanski samokres s streljanjem.	1 čarovna piščalka z nebeškimi glasovi.
1 velika domina.	12 komadov jako lepih božičnega drevesa dekoracij.

Vsi tu navedeni 27 komadi jako lepih in novih igrač veljajo samo 5 gold. a. v. in se naročujejo pri

Peter Blau,

(414—5)

Dunaj, I., Wollzeile št. 25.

Razpošilja se proti poštnem povzetku promptno in vestno.

Darila za božič i novo leto

kupujejo se najboljša in najpraktičnejša v

M. Neumann-ovej

zalogi obleke za gospode

v Ljubljani, v Lukman-ovej hiši.

Kožuh za mesto ali potovanje	a. v. gl.	45—80
Zimska suknja	" " "	18—45
Suknja za lov	" " "	7—15
Ponočna suknja	" " "	10—24
Menchikov	" " "	22—40
Plašč za dež prave gume	" " "	9—13
Črna obleka za salon	" " "	25—45
Zimske hlače	" " "	7—10

(435—1)

Obleke za dečke in otroke

v največji izbiri, poleg tudi

jopice za gospe

najnovejšega facona in po najnižjih cenah.

Vnanja naročila se točno oskrbē, nepristujoče izmenja se brez zadržka.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Došel je!

Kdo? — Grünspann!

Kje? — Na glavnem trgu

št. 259, nasproti knjigotržca Lercherja.

Štejem si v čast veličestitemu p. n. občinstvu in vsem velečestitim naročnikom najljubnejši naznanjati, da sem na tukajšnjem trgu in sicer le za malo časa zopet odprl

Razprodajo.

Uže več let najslovejšo in največjo lanenega blago-fabriško zalogo: Dunaj, Neubaugasse št. 86, katero sem kupil, v stanu sem, zaradi prenapolnjene moje zaloge blaga in zaradi še obstoječega pomanjkanja denarja napraviti razprodajo.

Začudeno nizke cene:

1 kos prejnega platna, 30 vatlov g. 4-90	Teški vrvčasti barhent, beli
1 " Römerstattskega, 30 " " 6-50	vatel le " " gl. —25
1 " Rumburg creas, 36 " " 8-50	Bele damast brisavke, 1/4 velike " 1-40
1 " Damast brisavke 30 " " 7-50	" atlas-gradl, 1/4 vatel " —25
1 " Gornjeavstrij. 30 " " 7-25	Prave juto-preproge, samo " —25
1 " Neobeljenih brisavk " 5-25	1/4 široke chiffone i shirtinge od 16—25 k.
12 " 1/2 platnenih robcev belih " 0-85	6 damast servijet samo " gl. 1-80
1 " domačega platna 30 vatlov " 6—	

Posebno važno!

Pripravno za

darila za božič in novo leto!

Nekaj brnske ovčje volnate snovi za obleke za gospode,

vatel po gl. 1-80 do 2-80.

barvaste svilnate robce za na glavo, prav teško blago,

komad po 1 gl. do 2 gl.

Cachemir-koltri svetlo-rudeči in no-vo-rudeči gl. 4-80.
Rouge-koltri 4 gl.

Cotton-koltri gl. 2-40

Predlogi pred postelje komad po 90 kr. do gl. 4-50.

Potem:

Snovi za obleke v vsakej barvi, gradl za orodje in modrace in še veliko drugega blaga, vse po najnižji ceni.

Nekaj perila za gospe

po smešno nizkeji ceni.

Samo gld.	Samo gld.
Jedna garnitura, v katerej je:	1 Vrvčasta spodnja kika iz barhenta 1-80
1 korset, 1 hlače in 1 srajca za gospe 6—	1 Pike spodnja kika " 2—
1 spodnja kika iz chiffona " 1-30	1 vrvčasti korset iz barhenta " 1-50
1 nabrana kostim obleka " 1-80	1 pike korset " 1-70
1 kostim obleka s zobki " 2—	Vrvčaste in pike hlače iz barhenta po gld. 1-20 do gld. 1-60
1 " stikano vlogo 2-90	1 garnitura: 2 koltra, 1 prt za mizo s cofki " 10—
1 korset obleka, gladka iz chiffona 1—	Mobilski sedeži in kreton, lepi zgledki, vatel po 25 kr. — Koci za postelje po 2 gld. do 4 1/2 gld.
1 " s stikanimi prsi 1-80	
1 srajca za gospe " 1-30	
1 " stikana " 1-90	
1 hlače za gospe " 1—	
1 hlače za gospe, stikane " 1-30	

Ker to blago pod izdelovalno ceno prodajam in ker se pripravljeno blago nikakor ne bode dosti dolgo dobivalo, drzmem se velespoštovane gospe na to važno priliko — dobro in vendar po ceni kupiti — opozoriti.

(436—1)

Z odličnim spoštovanjem

Filip Grünspann,

v Ljubljani, glavni trg št. 259.

na Dunaji, Neubaugasse št. 86.

v Gradcu, Stempfergasse št. 2.

Za saisono!

Vedno velika in bogata zaloga volnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal in blago za plaide, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvčasti in piket-barhent.
Najnovejši:
 Kniker boker in tartif nopē.

27 kr.

Žametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), 1/4 in 1/2 šir. laneno, prejno in usnjato platno, 1/8, 1/4 in 1/2 šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlas-gradl, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjale, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

Laneno in moderno blago,

garantira za dobro in stanovitno blago,

vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga prve združene gorske tkalske konsorcije fabrikantov, **Dunaj, Mariakillerstrasse 72.**

Pošiljatve vrše se brzo proti poštnemu povzetju.

Izgledi zastoj in frankirani.

(301—25)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.